

SUHANO YOHANES KABHAO-BHAONO

Kaatono Wamba

Suha aini nomai'ao ne rasulu Yohanes. Suhano kabhao-bhaono ini, nobuhie we kotano Efesus maka nopakatue ne umati we kadieno Asia.

Weo suha aini nandoo tolu honda kafoina'u. Kabhao-bhaono, nesalo ne umati sadhia dadumadi dase'ise bhe Lahata'ala bhe Yesus Kristus, Anano Lahata'ala sampe paemo dakodhosaa.

Kahaa iseno, koise dokaangka-angka ne kafoina'u umala neowando mpahaguru-guruno. Kafoina'u sumempano na'a nengkoha ne kaparasaea putae o ae maka dua pokai'ano bhe dadino mbadha we dhunia, tetewei nodai. Mpahinomo alusundo mie metaa'ano. Dadi'anomo weo fekihindu pae bhe kapoolia Yesus nembalimo seemie manusia kotu-kotu'u, ambado woha'ano kaowu nesahangka ne mie. Ambado dua ane detahimamo ksalamati, miina naoafaa ane dehabu sabhaha podiu modai, hampano o mbadha kaowu nekantibhano, o alusu miina, sadaa-daa nongkilo, miina nakodhosaa. Yohanes nofofohato'ao putae kafoina'u aini sanea pata kumotu'u'ano. Yesus Anano Lahata'ala bhe kotu-kotu'u nembali seemie manusia.

Katolu hondano, nofofohato'ao nada amai damande'aane la'ae ana'ino Lahata'ala bhe nada amai damande'aane putae detahimamo dadi suhue dhamani.

Nofotangahi dua ane dembali marasaeano, tabeano damangkafi sandahano Yesus weo dadindo, damangkafi pahintano bhe dapomoa-moasi'ao.

Bhoasao Fofodadino 1:1-4

1 Bhoasao Fofodadino, toka ndumandoono mpini kabhao-bhaono, aitu'aemo nefosampe ne suha aini. Insaodi padamo tafetingkee, padamo dua tawohaane wuntano mata mani. Padamo ta'ondoe ulano bhe padamo tadampasiane lima mani. ²Dadi ana'a

nofotiwohamo Wutono, insaodimo mohae, kanandoo'anomo tasakusiiane. Nefohato'ao mani ne hintimiu ini, ingka Anoamo dadi suhue dhamani, pobhaino bhe Lahata'ala, madano motiwohano Wutono ne insaodi.³ Madano newoha bhe nefetingke mani maitu, aitu'aemo dua nefosampe mani ne hintimiu. Patudhu mani neanomo hintimiu se'iseomu bhe insaodi. Kase'isentoomu na'a o dadi dua weo kase'ise bhe Lahata'ala bhe Yesus Kristus, Anano.⁴ Bhahi-bhahi'ae ini tabuhiangkoe'omu so nosangka'ao kawulano lalontoomu.

Lahata'ala maitu o tilanga

1:5-10

5 Ainimo bhihita nefetingke mani ne Yesus Kristus bhe nefosampe mani ne hintimiu: Lahata'ala maitu o tilanga, ne Lahata'ala miina sepali'a bhe kahohondoa. **6** Ane ambantoomu dodadi dose'ise bhe Anoa, gaha'a dodadi weo kahohondo, ingka dokopahaomu bhe habuntoomu miina namangkafi kabanara. **7** Tamaka ane dodadiomu ne mentalea'ano peda Anoa dumadino weo tilanga, ingka dose'isemoomu bhe mie bhaintoomu, maka heano Yesus, Anano Lahata'ala, nofekanggela kaitaomu mai'ao ne sabhaha dhosa. **8** Ane ambantoomu miina dakodhosaoomu, ingka dobhohe-bhohe'imo wutontoomu bhe kabanara miina naeatea weo totono lalontoomu. **9** Tamaka ane domangaku'ao dhosantoomu ne wiseno Lahata'ala, teteweimo na'umamponie sabhaha dhosantoomu bhe namekanggela'ie sabhaha diu modaintoomu. Kapa'amo Lahata'ala nokampuu-mpuu ne dhandino bhe no'adhili. **10** Ane ambantoomu miina daehabuomu dhosa, ingka kabeanga dokonaomu Lahata'ala nokopaha bhe bhoasaono miina naeatea weo totono lalontoomu.

Kristus Fopotundu'aono

2:1-6

2 Ana'iku, abuhiangkoomu bhahi-bhahi'ae ini keana mehabuomu dhosa. Ampamo kaowu ane bhe mehabuno dhosa, nandoomo bhe so potundu'a kaita ne Lahata'ala, Anoamo Yesus Kristus umadhilino. **2** Kristus nembalimo kapopanga pometaa'aono manusia bhe Lahata'ala, mosalinomo dhosantoomu. Bhahamoa suano kaowu dhosantoomu, tamaka dhosando manusia kose-dhunia'ae ini.

³Ane deangkaomu ne pahintano Lahata'ala, ingka o katandainomo dopande'ao'omu Lahata'ala. ⁴Ane seemie nopugau no-pande'ao Lahata'ala gaha'aitu miina naeangka ne pahintano, mie aitu nekabuangka, maka kabanara miina naeatea weo totono lalono. ⁵Tamaka mie mangkafino bhoasaono Lahata'ala, nosangkamo kanini kaasino ne Lahata'ala. Aitumo katandaino dodadi dose'ise bhe Lahata'ala. ⁶La'ae mugauno nodadi nose'ise bhe Lahata'ala, tabeano nadumadi namangkafi sandahano dadino Yesus Kristus.

Pahinta bu'ou: dapomoa-moasi'ao
2:7-17

⁷Bhahitie'iku timoasi'aono! Nebuhiku so hintimi ini suano pahinta bu'ou, tamaka pahinta ngkodau toka nefetingkemiu notanda parasaea'omu ne Kristus. Pahinta ngkodau ini bhoasaono Lahata'ala nefosampe ne hintimi endefi'ini. ⁸Ampamo kaowu pahinta nebuhiku ini naembali dua dakumonae nobu'ou, kapa'amo kakotu'uno notiwohamo ne wutono Kristus bhe ne hintimi. Ingka aitu o kahohondo dhulumo kasali, tilanga sakotu'uno notiumbamo. ⁹La'ae pugauno neate ne mentalea'ano tamaka nobansi bhahitieno, mie aitu sadaa-daa'e neate weo kahohondo. ¹⁰La'ae moasi'aono bhahitieno, neate ne mentalea'ano, maka pae bhe kapoolia naehabu kakodhosa'a mie bhaindo. ¹¹Tamaka mie bansino bhahitieno, neate weo kahohondo bhe nekala-kala weo kahohondo. Anoa miina namande'aanea bhaha'i nohope ne amai, hampano miinamo napomboha-mbohaa.

¹²Hintimi membalingana ana'i, aebuhiangkoomu peda aini kapa'amo dhosamiu noti'amponimo hampano Kristus. ¹³Hintimi membalingana ama, aebuhiangkoomu peda aini hampano ingka pande'aanemoomu Kristus ndumandoono mpini kabhao-bhaono. Hintimi kahangku dadi, aebuhiangkoomu peda aini hampano taloemoomu Kafeompu'ando seetani. ¹⁴Hintimi membalingana ana'i, aebuhiangkoomu hampano pande'aanemoomu Amantoomu. Hintimi membalingana ama, aebuhiangkoomu hampano pande'aanemoomu ndumandoono mpini kabhao-bhaono. Hintimi kahangku dadi, aebuhiangkoomu hampano mo'osaomu bhe bhoasaono Lahata'ala neate weo totono lalomiu bhe taloemoomu Kafeompu'ando seetani.

¹⁵Koise moasi'ao'omu dhunia ini bhe sabhaha kanandoono, kapa'amo la'ae moasi'aono dhunia, miina bhe kanini kaasino ne

Amantoomu weo totono lalono. ¹⁶Kanandoono dhunia ini tanofegiu, peda kapoindalono mbadha, kapoindalo damala'i sabhaha newoha, bhe sabhaha giu kaelangke'a diu. Kosasawi'ae ini miina namai'ao ne Amantoomu tamaka nomai'ao ne dhunia. ¹⁷Dhunia bhe sabhaha kanandoono nepoindalono manusia dhulu kasali, tamaka mie mangkafino kapoindalono Lahata'ala nadumadi suhue dhamani.

Kaewano Kristus

2:18-29

¹⁸Ana'iku, pandano dhamani noma'omo! Ingka padamo fetingkee'omu putae mada kaowu natiumba seemie nekonando Kaewano Kristus. Gaha'a ampa aitu dobhahimo membalino kaewano Kristus. Dadi'anomo dopande'aanemo noma'omo pandano dhamani. ¹⁹Andoa mewangino Kristus maitu daanumo domai'ao ne olotantoomu, tamaka sakotu'u'ano suano mientoomua. Kapa'amo ane kotu-kotu'u mientoomu, teteweimo sadaa-daa dapobhai bhe intaodiomu. Tamaka limbando maitu somo notiwoha'ao putae kosasawindo maitu suano sabhangkantoomua. ²⁰Tamaka hintimiu miina nada ana'a, ingka metahimamoomu Rohino Lahata'ala mai'aono ne Kristus, dadi'anomo kosasawimi losangiemoomu kabanara. ²¹Abuhiangkoomu aini suano mba'inomo miina mande'ao'omu kabanara, tamaka hampano pande'aanemoomu. Ingka pande'aanemoomu dua miina bhe pahaa mai'ao ne kabanara.

²²La'ae bhahaa kopahano na'a? Ingka o mie gumagaino putae Yesus suano Omputo Fosalamatino nedhandi'aono Lahata'ala. Mie amaitu o kaewano Kristus, nokiido na'umakui Amantoomu bhe Anano. ²³Mie tapa mangakuno noparasaea ne Anano Lahata'ala, miina dua nase'ise bhe Amanoa. Mie mangakuno noparasaea ne Anano Lahata'ala, tetewei dua nose'isemo bhe Amanoa. ²⁴Dadi'anomo hintimiu, dhaganie'omu mpuu bhihita toka nefetingkemiu mpini pakaparasaeamiu weo totono lalomiu. Ane nefetingkemiu na'a sadaa-daa'e weo totono lalomiu, maka hintimiu sadaa-daa'e se'iseomu bhe Anano Lahata'ala bhe Amantoomu. ²⁵Maka ne podhandi'aono wutono Kristus ne intaodiomu, ingka o dadi suhue dhamani.

²⁶Bhahi-bhahi'ae ini abuhiangkoe'omu apulao'ao mie mesoba-sobano damekakolilino totono lalomiu. ²⁷Tamaka hintimi, Kristus ingka padamo nofosampuangkoomu Rohino weo totono lalomiu. Dadi'anomo miina namaraluua damoina'ukoomu mie sigao'ano. Rohino Kristus nofoina'uangkoomu bhahi-bhahi'ae bhe kafoina'uno nokotu'u, suano wamba kabuangkaa. Dadi'anomo dadiomu weo kase'ise bhe Kristus, peda toka nefoina'u'aono Rohino na'a.

²⁸Dadi'anomo ana'iku, dadi se'iseomu bhe Kristus neanomo humato namotiwoha toha Wutono, daokado dapo'awaane, paise da'umuko'ao kaambano ne oleo kahato'ano. ²⁹Ingka pande'aanemoomu, Kristus nodadi noangkafi kapoindalono Lahata'ala. Dadi'anomo tabeano mande'aaneomu dua putae sasuka mangkafino kapoindalono Lahata'ala, ingka ana'inomo Lahata'ala.

Ana'ino Lahata'ala 3:1-10

3 Fekihi kaitaomu kabhalano kanini kaasino Amantoomu ne intaodiomu sampe nofokonamo ana'ino. Intaodiomu ingka daanumo ana'ino Lahata'ala, kanandoo'anomo miendo dhunia ini miina dafopande'ao mba'inomo miina damande'ao Lahata'ala. ²Bhahitie'iku timoasi'aono! Aitu intaodiomu ini ana'ino Lahata'ala, tamaka nada amai wutonto ini mada kaowu, miina'o dafofohatoanea. Ampamo kaowu dopande'aaneomu nahumato Kristus namotiwoha toha Wutono, dapototomoomu bhe Anoa, kapa'amo ne na'a damohaomu wutono Kristus peda katuno sakotukotu'uno. ³Sasuka mie posahuna'aono ne Kristus peda ana'a, namekangkilo dadino mai'ao ne sabhaha dhosa, pedamo wutono Kristus nongkilo.

⁴Mie mehabuno dhosa nokangkala'i pahintano Lahata'ala, kapa'amo o dhosa ingka dokangkala'i pahintano Lahata'ala. ⁵Ingka pande'aanemoomu Kristus nomai notolosi dhosando manusia, Anoa miina nakodhosaa. ⁶Dadi'anomo mie se'iseno bhe Kristus miinamo naehabu kansuhu dhosa. Sasuka mehabuno kansuhu dhosa miina namoha bhe namande'ao Kristus.

⁷Ana'iku! Koise kaangka-angkaomu ne mie somekakolilinono totono lalomiu. Mie dhumalangino kapoindalono Lahata'ala,

anoamo itu mie banara, pedamo wutono Kristus nobanara.⁸ Tamaka mie mehabuno kansuhu dhosa ana'inomo Kafeompu'ando seetani, kapa'amo ingka Kafeompu'ando seetani nokodhosa mpini kabhao-bhaono. A nimmo patudhuno Anano Lahata'ala nomai, so namobinasa'ao sabhaha habuno Kafeompu'ando seetani.

⁹ Mie toka membalino ana'ino Lahata'ala miinamo daehabu kansuhu dhosa, hampano sifatino Lahata'ala neatemo weo totono lalondo. Andoa pae bhe kapoolia dehabu kansuhu dhosa, kapa'amo dembalimo ana'ino Lahata'ala. ¹⁰ Mie tapa mangkafino kapoindalono Lahata'ala bhe tapa moasi'aono bhahitieno, suano ana'ino Lahata'ala. Aini'aemo po'ala'ano ana'ino Lahata'ala bhe ana'ino Kafeompu'ando seetani.

Pomoa-moasi'ao katandainomo dadi bu'ou 3:11-18

¹¹ Ingka fetingkeemoomu bhihita nefosampe mpini pakapara-saeamiu putae tabeano dapomoa-moasi'ao. ¹² Koise dembaliomu peda Kain, o anano Kafeompu'ando seetani sampe nopongko aino wutono. Noafa katipongko'ano? Dhohono habuno sanea habu modai, tamaka habuno aino sanea habu metaa.^a

¹³ Bhahitie'iku, koemo menteomua ane mieno dhunia dabansikoomu. ¹⁴ Ingka dopande'aanemoomu, intaodiomu ini kao-kaomo dogampiomu mai'ao ne mate, dopesua'omu ne dadi. Katipande'ao'ano mba'inomo doasi'ao bhahitie'intoomu. Mie tapa moasi'aono bhahitieno sadaa-daa'e nokuasai'e mate. ¹⁵ Mie bansi-no bhahitieno nopo tomo nofopongko, maka ingka dopande'aane mie fopongkono miina bhe dadi suhue dhamani weo totono lalono. ¹⁶ Dopande'aane omu ma'anano kanini kaasi, hampano Kristus nopo taho'ao inawano so intaodiomu. Dadi'anomo intaodiomu tabeano dua dahumelasi dapotaho'ao inawanto so bhahitie'intoomu. ¹⁷ Ane seemie dumadino weo kanandoo, nowoha bhahitieno nokae tamaka noti'onto totono lalono, nokiido natumulumie, nada amai gaha'a kanini kaasino Lahata'ala naeate weo totono lalono? ¹⁸ Ana'iku! Koise dofomoasi'ao ne pugaunto tawa ne wiwinto kaowu, tamaka tabeano kotu-kotu'u nako'ula ne habunto.

---

^a 3:12 Kej 4:1-8

Katohopono lalo dofewise ne Lahata'ala
3:19-24

¹⁹ Ane dopomoa-moasi'ao dopande'aanemoomu intaodiomu mie-no kabanara, dadi'anomo totono lalontoomu natumohopo dua weo dadinto ne wiseno Lahata'ala. ²⁰ Ane totono lalonto nofo'ala kaita hampano habu modai,, ingka dopande'aane Lahata'alanofoliu'e kabhalano totono lalonto, kapa'amo Lahata'ala nopande'aane bhahi-bhahi'ae. ²¹ Bhahitie'iku timoasi'aono! Ane paemo namo'ala kaita totono lalonto, maka tetewei daokado dua dadumoli ne Lahata'ala. ²² Ane nada na'a, o ae maka nemesalonto tetewei da'umawae, hampano deangka ne pahintano Lahata'ala bhe de-habu posahataa'ano bhe lalono. ²³Pahintano peda aini: damarasaera'omu ne Yesus Kristus Anano Lahata'ala, bhe dapomoa-moasi'ao pedamo dua pahintano Kristus ne intaodiomu. ²⁴Mie mangkafino pahintano Lahata'ala dodadi dose'ise bhe Lahata'ala, Lahata'ala nose'ise bhe andoa. Katipande'ao'ano Lahata'ala nose'ise bhe intaodiomu, hampano padamo nofowa'ao Rohino.

Rohino Lahata'ala bhe rohi kaewano Kristus
4:1-6

4 Bhahitie'iku timoasi'aono! Koise pikiparasaea'omua sabhaha mie mangakuno pugaundo nomai'ao ne Rohino Lahata'ala. Udhie'omu kadeki bhaha'i rohino kotu-kotu'u nomai'ao ne Lahata'ala bhaha'i miina. Kapa'amo ampa aitu dobhahimo mpahaana-anabiino dohato bhe dolili we dhunia ini. ²Nada aini so notipande'ao'ao bhaha'i rohi ne mie ana'a Rohino Lahata'ala bhaha'i suano: sasuka mie mangakuno noparasaea Yesus Kristus nomai we dhunia ini peda seemie manusia, rohino mie aitu nomai'ao ne Lahata'ala. ³Sasuka mie tapa mangakuno noparasaea ne Yesus peda na'a, rohino mie aitu miina namai'ao ne Lahata'ala tamaka nomai'ao ne rohi kaewano Kristus. Ingka fetingkeemoomu rohi pedando na'a daanumo tetewei namai, gaha'a ampa aitu nohatomo te dhunia ini. ⁴Ana'iku! Hintimiу fehebua'ano Lahata'ala, talodamoomu mpahaana-anabiino, hampano Rohino Lahata'ala weo totono lalomiunofoliu'e kuasano rohi weo totono lalondo miendo dhunia ini. ⁵Mie mpahaana-anabiino maitu fehebua'ano dhunia; kanandoo'anomo pugaundo pugauno dhunia, sampe miendo dhunia dofetingkee pugaundo. ⁶Tamaka intaodiomu

fehebu'a'no Lahata'ala, maka mie mande'aono Lahata'ala dofofetingke. Tamaka mie suano fehebu'a'no Lahata'ala miina dafofetingkea. Pedamo ana'a dopande'aanemo po'ala'ano Rohino Lahata'ala bhe rohi fofekakolinono.

Lahata'ala maitu o kanini kaasi

4:7-21

⁷ Bhahitie'iku timoasi'aono! Pomoa-moasi kaitaomu kapa'amo kanini kaasi maitu nomai'ao ne Lahata'ala. Kotika mie fomoasi'aono ana'inomo Lahata'ala bhe nopande'ao Lahata'ala. ⁸ Mie tapa fomoasi'aono miina namande'ao Lahata'ala, kapa'amo Lahata'ala maitu o kanini kaasi. ⁹ Pedamo aini Lahata'alanofotiwohamo kanini kaasino ne intaodiomu, ingka notudu Anano kaenseemie nomai we dhunia ini, neanomo namangka ne Anoa dae'awaomu dadi. ¹⁰ Suano intaodiomu ma'induluno moasi'aono Lahata'ala, tamaka Anoa fomoasi'aono sampe notudu Anano nembali kapopanga pometaa'aono manusia bhe Lahata'ala, mosalinomo dhosantoomu. Aini'aemo kanini kaasi sakotu'uno. ¹¹ Bhahitie'iku timoasi'aono! Ane wutono Lahata'ala noasi'a kaitamo peda maitu, ingka tabeano intaodiomu tetewei dua dapomoa-moasi'ao. ¹² Miina'o bhe mohano Lahata'ala, tamaka ane dapomoa-moasi'ao, Lahata'ala nase'ise bhe intaodiomu maka kanini kaasino na sumangka weo totono lalontoomu. ¹³ Lahata'ala padamo nowa'a kaita Rohino, katipande'ao'anomo putae intaodiomu dose'ise bhe Lahata'ala bhe Lahata'ala nose'ise bhe intaodiomu. ¹⁴ Insaodi padamo tawoha Anano Lahata'ala, maka tasakusiiane putae Anoa notidue Amano so Mosalamatino dhunia. ¹⁵ Mie umakuino putae Yesus Anano Lahata'ala, ingka Lahata'ala nose'ise bhe anoa bhe anoa nose'isemo bhe Lahata'ala. ¹⁶ Ingka dopande'aane bhe do parasaea'emoomu kanini kaasino Lahata'ala ne intaodiomu.

Lahata'ala maitu o kanini kaasi. Mie dumadino weo kanini kaasi nose'ise bhe Lahata'ala bhe Lahata'ala neate weo totono lalono.

¹⁷ Nahumato oleono kafobhotusi'a daokadoomu dapowise bhe Lahata'ala, hampano dadintoomu we dhunia ini pedamo dadino Kristus. Aini'aemo katandaino putae kanini kaasino Lahata'ala nosangkamo weo totono lalontoomu. ¹⁸ Mie dumadino weo kanini kaasi, miina bhe kate'ia. Kanini kaasi sumangka'ano nefosali sabhaha kate'i. Mie mote'ino ingka dote'i kahukumuno Lahata'ala. Dadi'anomo ane dote'i, nokoma'ana kanini kaasino Lahata'ala weo

totono lalonto miina'o nasumangkaa.¹⁹ Intaodiomu ini dofomoasi'ao, hampano Lahata'ala pa'indulumonofomoasi'ao.²⁰ Ane bhe mugauno, "Aoasi'ao Lahata'ala," tamaka nobansi bhahitieno, mie aitu nekabuangka. Ane mie miina naoasi'ao bhahitieno newohano, nada amai bhahaa naoasi'ao Lahata'ala tapa newohano?²¹ Pahinta netahimantoomu mai'ao ne Kristus peda aini: sasuka moasi'aono Lahata'ala tabeano naoasi'ao dua bhahitieno.

Kaparasaea notalo kawudhuno dhunia 5:1-5

5 Mie marasaeano putae Yesus maitu Omputo Fosalamatino, mie aitu ana'inomo Lahata'ala. Ane doasi'ao amano ingka teteweimo dua doasi'ao ana'ino.² Ane doasi'ao Lahata'ala bhe doangkafi sabhaha pahintano, ingka dopande'aanemo aitu katanainomo doasi'ao ana'ino Lahata'ala.³ Kapa'amo ane doasi'ao Lahata'ala, ma'anano doangkafi sabhaha pahintano, bhe pahintano Lahata'ala miina naobhiea.⁴ Kotika ana'ino Lahata'ala domondoi'e dotalo kawudhuno dhunia. Dotaloane ae bhahaa? Ingka kaparasaeantoomu.⁵ La'ae bhahaa tumalono kawudhuno dhunia? Ingka mpahinomo mie marasaeano putae Yesus maitu Anano Lahata'ala.

Sakusii motiwohano putae Yesus Anano Lahata'ala 5:6-12

⁶ Yesus Kristus nomai we dhunia ini, nekadiu oe bhe hea. Anoa nohato miina kaowu naekadiu oe, tamaka nekadiu oe bhe hea. Sumakusiiane Rohino Lahata'ala, kapa'amo Rohino Lahata'ala miina nakopahaa.⁷⁻⁸ Kapa'amo sumakusiino nandoo tolu ise:^a Rohino Lahata'ala, o oe bhe heano. Kotolu ise'ae sehonda-honda nesakusii'aondo.⁹ Kasakusiindo manusia ingka doparasaea'eomu, tamaka tantumo kasakusiino Lahata'alanofoliu dua kamatangkano. Ingka pedamo ana'a Lahata'ala nosakusii'ao Anano.¹⁰ Dadi'anomo sasuka marasaeano ne Anano Lahata'ala, miinamo nopoibhahaane putae kasakusii amaitu nokot'u. Tamaka mie tapa marasaeano ne Lahata'ala kabeanga nokonamo Lahata'ala

---

^a 5:7-8 Weo kabuhi ngkodau siga'a bhe katubhahino peda aini: *te surugaa: o Ama, o Bhoasao bhe Rohino Lahata'ala; kototolundo maitu dose'ise. Maka we dhunia tolu ise dua.* Tamaka ne ini miina natifopesua'a mba'inomo weo kitabi kabhao-bhaono daanumo miina nandumandooa.

nokopaha, mba'inomo miina namarasaea kasakusiino Lahata'ala so Anano.¹¹ Kasakusii ana'a peda aini: Lahata'ala nowa'a kaitamo dadi suhue dhamani, maka kamaiao'ano dadi amaitu ingka o Anano.¹² Mie tumahimano Anano Lahata'ala detahimamo dadi; tamaka mie tapa tumahimano Anano Lahata'ala miina daetahima dadi.

Dadi sakotu'uno suhue dhamani
5:13-21

¹³ Bhahi-bhahi'ae ini abuhiangkoe'omu so hintimi marasaeano ne Anano Lahata'ala, neanomo mande'aaneomu ingka me'awamoomu dadi suhue dhamani.¹⁴ Intaodiomu dokado dofewise ne Lahata'ala, hampano doparasaea ane desalo nopoangkafi bhe ka-poindalono, tetewei nafofetingke.¹⁵ Ane dopande'aanemo Lahata'ala sadhianofetingke kamesalontoomu, ingka dopande'aanemo dua o ae maka dua nemesalontoomu dotahimaemoomu.

¹⁶ Ane wohaomu bhahitiemu nehabu dhosa tapa meowano mate, naetaa mesaloaneomu ne Lahata'ala maka dadi aitu sumuli nama'ane. Nepulao'aoku ini o dhosa tapa meowano mate. Kapa'amo nandoo o dhosa meowano mate, so dhosa pedando ini miina apugauangkoomu sumambahae'omu ne Lahata'ala.¹⁷ Kosasawi'ae habu umala saneamo dhosa, ampamo kaowu nandoo o dhosa tapa mafosalino dadi suhue dhamani toka netahima.

¹⁸ Ingka dopande'aanemo kosasawindo mie toka membalino ana'ino Lahata'ala, miinamo daehabu kansuhu dhosa. Andoa no-dhaganida Anano Lahata'ala sampe miina namafa-afa'ianda Kafeompu'ando seetani.¹⁹ Ingka dopande'aanemo intaodiomu ini fehebua'ano Lahata'ala, tamaka koseka'ewa'ae dhunia ini no-kuasai'e Kafeompu'ando seetani.²⁰ Dopande'aanemo dua Anano Lahata'ala padamo nomai we dhunia ini, nowa'a kaitaomu kapeoli damande'ao Anoa banarano. Intaodiomu dodadi dose'ise bhe Lahata'ala, dose'ise dua bhe Yesus Kristus, Anano. Anoamo itu Lahata'ala sakotu'uno, Anoamo dua meowano dadi suhue dhamani.²¹ Ana'iku, posiondoomu ne sabhaha barahala!